LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 40 ● јануар 2016. ● www.legeartis.rs

КОЈИ СУ ДОМЕТИ ЗАКОНА О ОЗАКОЊЕЊУ?

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

- ПОВРАЋАЈ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ
- СПОРАЗУМ О ПРИЗНАЊУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

И ЈОШ...

- НОВА ПОДЗАКОНСКА АКТА У СИСТЕМУ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Интелектуална својина
Арбитражни поступци у сукобу бренда (жига) и интернет домена

Порези
Порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит правних лица

Образовање
Испит за лиценцу за наставнике, васпитаче и стручне сараднике

Буџети
Примена Уредбе о буџетском рачуноводству

У претплати су Судско-адвокатски и Адвокатски роковник за 2016. годину.

На 256 страна роковници садрже:

- Месечни систем
- Седмични систем
- Евиденцију решених предмета по месецима и финансије
- Судске таксе и адвокатске тарифе
- Додатне прилоге: Важни датуми, Православни календар за 2016. и 2017, Важни телефони, Амбасаде, Србија и Црна Гора у километрима, Мерне јединице, Телефонски именик и Белешке

Електронски додатак (на CD-у), уз законе ЗПП, ЗИО, ЗОП, ЗУС, ЗОУП, ЗОВП, ЗКП, ЗОР, ЗПД, ЗИКС и КЗ, садржи још и:

- Преглед судова и јавних тужилаштава са адресама и бројевима телефона
- Преглед важнијих државних органа (министарства, Републички јавни правобранилац, ОУП – Београд, локалне самоуправе и центри за социјални рад)
- Именик арбитара и миритеља у поступку мирног решавања радних спорова
- Списак извршитеља
- Списак јавних бележника
- Списак судских вештака
- Списак судских преводилаца и тумача
- Адресар адвоката по адвокатским коморама

Роковници садрже продужени седмични систем све до средине априла 2017. (због заказивања рочишта више месеци унапред и у наредној години).

Формати роковника:

Судско-адвокатски – 17,5 cm × 24 cm
Адвокатски – 13,5 cm × 21 cm.

Публикације су препознатљивог и општеприхваћеног стила, у две модерне боје, високог квалитета двобојне штампе и израде, уз пратећи додатак на **CD**-у.

Бојан Станковић, саветник с дугогодишњим искуством у области пореза и рачуноводства

Чланови 50в и 50ї Закона дефинишу ситуације под којима порески обвезник може изгубити право на порески подстицај из члана 50а.

Драгана Станковић-Николић, дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

Позив за допуну понуде мора да садржи елементе који су неопходни за допуну понуда, као и елементе уговора о којима ће се преговарати и начин преговарања.

Весна Филиповић, судија Првог основног суда у Београду и руководилац одељења судске праксе у грађанској материји

Када су у питању здравствени разлози, у новијој судској пракси приметно је много шире тумачење појма „оправдани" разлог за пропуштање.

мр Ненад Соврлић, начелник у Градској управи града Београда

За разлику од ранијих закона који су уређивали ову област, Законом о озакоњењу објеката није предвиђено поновно предавање захтева.

Никола М. Јовановић, дипл. правник, специјалиста за област пореског саветовања

Износ пореског капиталног добитка или губитка може бити различит у односу на добитак или губитак у складу са рачуноводственим прописима.

др Љиљана Рудић-Димић, дипл. правник с дугогодишњим искуством на пословима остваривања и заштите интелектуалне својине, посебно ауторског и сродних права

Арбитражна одлука мора обавезно да садржи: увод, изреку о предмету спора и образложење.

Смиљка Стојановић, заменик јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду

Поступак закључења споразума започиње на иницијативу јавног тужиоца или окривљеног (односно браниоца), који преговарају о могућностима и условима закључења споразума.

Слободанка Келечевић, дипл. правник, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Корисници буџетских средстава обавезни су да својим интерним општим актом дефинишу организацију рачуноводственог система.

Порески календар

- Рок за подношење пореске пријаве ПП ОД-0 за плаћање социјалних доприноса осн[ива] привредног друштва, најмање на најнижу основицу
- Рок за подношење збирне пореске пријаве на Обрасцу ПДПО за обрачун и уплату пореза по одби[тку] за године у децембру 2015. го[дине]
- Рок за уплату средстава по основу обавезе запошљавања [особа са] инвалидитетом и за подношење Обрасца ИОСИ за месец децембар 2015. године
- Обавеза свих правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем, у складу са чланом 108а ст. 8. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС", бр. 24/01, ... и 57/14)

5. ЈА[НУАР]

- Крајњи рок за достављање пореске пријаве на Обрасцу ПП ПДВ за обрачун ПДВ-а за децембар 2015. године, у складу са чланом 50. ст. 3. Закона о ПДВ-у – порески дужници који нису обвезници ПДВ-а
- Крајњи рок за достављање тромесечног периодичног извештаја о извршењу буџета за период јануар–децембар 2015. године – индиректни корисници буџетских средстава
- Крајњи рок за достављање тромесечног извештаја о јавним набавкама

11. ЈАНУАР

- Крајњи рок за достављање Народној банци Србије троме[сечног]

КАЛЕНДАРИ...
- ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА
- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ ПРАВНИ АКТИ

[По]даци од зн[ача]ја за рад [по]словних суб[је]кта

Износи личних примања запослени[х]

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО[НУ]	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов[ом] обавезна, у в[исини] уговором општим ак[том] (члан 118. о раду ко[д] тач. 6) [Закона о раду], исплаћује [се]	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр[емнина] одласка	[у] 2 просечне [зараде] у Републици према последњем об[јављеном] податку републичког ор[гана] надлежног за статистику (**60.91**[3] · 2 = **121.826**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**60.913 · 2 = 121.826** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн[ог] у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно по висине стварних [тро]шкова превоза, а [нај]више до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	[Се] све пореске [сма]трају као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо[резиво] до **2.168** [дин.] по дневници
Дневница за	У висини утврђеној општим	Не опорезује се до износа

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

НИКОЛА М. ЈОВАНОВИЋ
дипл. правник, специјалиста за област пореског саветовања
porezi.akcize@legeartis.rs

уговора о размени, међутим, постојале су **одређене дилеме у пракси** да ли се сматра да се капитални добитак/губитак остварује и у случају улагања имовине из члана 27. Закона као неновчани улог у капитал правног лица.

У том смислу, Министарство финансија је издало већи број мишљења којима је заузет став да се капитални добитак остварује и у том случају, као, на пример, у Мишљењу бр. 430-03-496/2011-04(И) од 27. 10. 2011. године у којем је наведено да у случају када обвезник уноси неновчани улог – непокретност (као основно средство у власништву обвезника), у своје зависно правно лице и по том основу (сразмерно вредности унете непокретности) повећава удео у капиталу (зависног) друштва, у том случају, ради се о преносу имовине уз накнаду. Позитивна разлика између вредности по којој је предмет непокретност унета у зависно привредно друштво и њене набавне вредности, представља капитални добитак који се укључује у опорезиву добит обвезника приликом израде годишњег пореског биланса.

Насупрот томе, капитални добитак/губитак се у смислу преноса [не]из члана 27. Закона. [У] тумачењу, језичким [ту]мачењем, када прав[но] лице покл[ања] коју је корис[ник] средство свом [ста]ретност другом лицу, у том [случају] правно остварује капитални [добитак] иако се такав поклон са [сматра] кта рачуноводствених пропи[са] третира као расход.

Начин утврђивања капиталних добитака

Капитални добитак пре[дста]вља позитивну разлику и[зме]ђу продајне и набавне цен[ости] вине из члана 27. Закона [о] се утврђује у складу са [чла]бама чл. 28. и 29. Закона [о] смислу, постоји дист[анца] у односу на рачуновод[ство]третман, јер **износ капиталног добитка може бити [већи] у односу на добитак [из] так у складу са [Зако]ственим пропис[има]**

Утврђивање капиталног д[обитка] или губитка по основу продаје непокретности

Под непокретностима које су предмет утврђивања капиталног добитка подразумевају се земљиште, грађевински економски дељиве целине оквиру објеката (на прим[ер] станови и пословне про[сто]рије).

За сврху одређива[ња] талног добитка [не], у слу[ча]ју када је [про]везаном лицу, [ци]на цена ако је уговорена [ни]на нижа од тржишне (у оба [слу]чаја, цена не укључује порез [на] пренос апсолутних права).

Како би се избегле недоумице у тумачењу, сматрамо да је обвезник, у случају када продаје имовину из члана 27. Закона повезаном лицу, дужан да утврди тржишну вредност имовине коју продаје, те да уколико је тржишна цена имовине виша од уговорене цене, као продајну цену за сврху утврђивања капиталног добитка користи тржишну цену.

Приликом утврђивања тржишне цене непокретности коју је продао повезаном лицу, за сврху утврђивања капиталног добитка, обвезник није дужан да тржишну цену утврди применом неке од прописаних метода за утврђивање цене „ван дохвата руке" из члана 61. Закона, нити се утврђена тржишна цена имовине за сврху утврђивања капиталног

ПРАКСА ПРИВРЕДНОГ СУДА

Интересантно је напоменути да се пра[ксе] привредних судова у погледу примене института враћа[ња] у пређашње стање разликује од праксе редовних судова. Н[аиме], привредним судовима постоји становиште да се враћ[ање] изузетно може одобравдани дозволити само ако за то постоје недвосмислени разлози.

Као илустрација може послужити одлука у којој је тужилац као запослени у пристуној тужби, с обзиром на то да није осно[ван] предлог за враћање у пређашње стање, одбијен као неоснован.

неких парничних радњи, на које оне пропуштањем процесних законских рокова губе право. Сходно томе, аутори су мишљења да се као и сваки изузетак у правном систему, и овај треба уско, односно рестриктивно тумачити. Истовремено, веома је штетна све учесталија пракса злоупотребе овог института којом се покрива, а често и штити, процесна недисциплина странака. Тиме се иде наруку несавесним странкама у њиховом занемаривању рокова и процесних обавеза. Мислимо да је раније Окружни суд у Београду био далеко рестриктивнији у примени овог института [па] су то садашњи виши [суд] и да Привредни [суд] оправдани [разлози] и строго тумачити.

Посебно је [инте]ресантна пракса виших суд[ова] преиспитивања исти[нитости] оног што првостепени [суд] констатују на записнику, као и тачности самих записника, за шта је до 2010. године постојала претпоставка апсолутне тачности.

Овакво широко и недоследно тумачење одредаба закона у погледу разлога за дозвољеност

чињенице, суд на основу изведених доказа доноси одлуку о оправданости пропуштања приступа рочишту и у складу с тиме усваја или одбија предлог за враћање у пређашње стање. Уколико странка не предложи нити приложи доказ о спречености приступа на рочиште, суд ће предлог одбацити као неуредан.

У једном случају пуномоћник тужиоца је предложио враћање у пређашње стање наводећи да је био спречен да приступи на рочиште због изненадно обијања високе температуре, новог ЗПП-а. Према ставу Вишег с[уда] у Београду, оваква одлука није правилна с обзиром на то да је пуномоћник тужиоца у свом предлогу предложио саслушање сведока Г. Д. на околност оправданих разлога за пропуштање рочишта. Стога није било места одбацивању предлога за враћање у пређашње стање као неуредног јер тужилац није приложио никакав доказ за оцену основаности предлога. Првостепени суд је требало да изведе предложене доказе, па тек да на основу њих цени основаност поднетог предлога за враћање у пређашње стање.

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085

Година IV, број 40
ЈАНУАР 2016.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
др Љиљана Рудић-Димић
мр Ненад Соврлић
Биљана Антић
Бојан Станковић
Весна Филиповић
Драгана Марчетић
Драгана Станковић-Николић
Никола М. Јовановић
Слободанка Келечевић
Смиљка Стојановић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Добро дошли у 40. број часописа LEGEARTIS!

Протекли период свакако је обележило доношење Закона о озакоњењу објеката који је изазвао (и још увек изазива) велике полемике у јавности. У овом издању доносимо опсежан ауторски текст који указује на разлике, односно на олакшице које доноси нови Закон, уз критички осврт на поједина законска решења (стр. 8).

Када је реч о порезу на добит правних лица, посебну пажњу скрећемо на текстове о утврђивању капиталних добитака и губитака (стр. 36), као и о пореском подстицају из члана 50а Закона о порезу на добит правних лица (стр. 44).

У овом броју говоримо и о новинама у организовању и спровођењу испита за лиценцу за наставнике, васпитаче и стручне сараднике, затим о новим подзаконским актима у систему јавних набавки, примени Уредбе о буџетском рачуноводству, као и о арбитражним поступцима у сукобу бренда (жига) и интернет домена. У области судских поступака скрећемо пажњу на ауторске чланке о повраћају у пређашње стање у судској пракси и о споразуму о признању кривичног дела.

Додатне текстове можете пронаћи на порталу нашег часописа на адреси http://www.legeartis.rs.

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

8 Какви су домети Закона о озакоњењу објеката?

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

22 Нова подзаконска акта у систему јавних набавки

29 Примена Уредбе о буџетском рачуноводству

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

36 Утврђивање капиталних добитака и губитака сходно Закону о порезу на добит правних лица

44 Порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит правних лица

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

58 Повраћај у пређашње стање у судској пракси

66 Споразум о признању кривичног дела

ОБРАЗОВАЊЕ

72 Новине у организовању и спровођењу испита за лиценцу за наставнике, васпитаче и стручне сараднике

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

80 Арбитражни поступци у сукобу бренда (жига) и интернет домена

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

88 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

90 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни правни акти

94 Одлука о образовању комисија за попис имовине и обавеза

96 План рада комисије за попис

98 Одлука о отпису застарелих обавеза

99 Евиденција о радним местима с повећаним ризиком

100 Евиденција о запосленима распоређеним на радна места с повећаним ризиком

101 Евиденција о повредама на раду

102 Евиденција о професионалним обољењима

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
52 Порески календар

Какви су домети Закона о озакоњењу објеката?

Законом о озакоњењу објеката учињен је значајан корак ка решавању вишедеценијског проблема нашег друштва, што је од суштинског значаја за успостављање правне сигурности и просторног реда који су основни покретачи привредног развоја сваке националне економије. У тексту који следи указујемо на разлике, односно на олакшице које доноси нови Закон, уз критички осврт на поједина законска решења

Феномен бесправне градње у нашем друштву постоји уназад неколико деценија, али је нарочито ескалирао деведесетих година прошлог века, када се бележи масовна бесправна градња која је била узрокована, пре свега, великим приливом становништва с ратом захваћених подручја, затим недостатком сваке врсте контроле над бесправном градњом, али и непостојањем планске документације која би омогућила легалну градњу.

Суочена са овим проблемом, **Република Србија је у неколико наврата покушавала да** доношењем закона којим се уређује ово питање, **изврши легализацију бесправних објеката и уведе их у законске токове**.

Први закон је донет 1997. године – Закон о посебним условима за издавање грађевинске, односно употребне дозволе за одређене објекте („Сл. гласник РС", 16/97), а потом, као део Закона о планирању и изградњи и 2003, 2006, 2009. и 2011. године, односно као посебан закон 2013. године – Закон о легализацији објеката („Сл. гласник РС", бр. 95/13). Сваки од наведених закона омогућавао је да се бесправни објекти врате у легалне токове, али су **ефекти ових закона били скромни**.

Према последњем извештају, у Србији је поднето око 771.000 захтева за легализацију, док према подацима Републичког геодетског завода, број објеката за који није могло бити утврђено да имају грађевинску и употребну дозволу, износи око 1,5 милиона.

У свом најновијем покушају да фактичко стање усагласи с правним, Република Србија је донела нови закон, Закон о озакоњењу објеката („Сл. гласник РС", бр. 96/2015, у даљем тексту: Закон) с првенственим циљем да се на што ефикаснији начин реши овај горући проблем нашег друштва, да се обухвате сви објекти изграђени до ступања на снагу Закона и да се највећи број незаконито изграђених објеката озакони и уведе у законске токове.

Нови Закон који се бави темом незаконито изграђених објеката **значајно се разликује** од претходног Закона о легализацији („Сл. гласник РС", бр. 95/13) који се бавио истом темом. Тежиште овог текста управо је на тим разликама, односно на олакшицама које доноси нови Закон, затим на новим институтима који су Законом уведени, уз критички осврт на поједина законска решења.

У уводним одредбама законодавац дефинише предмет Закона, прецизније, да се овим Законом уређују услови, поступак и начин озакоњења објеката, односно делова објекта изграђених без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу (у даљем тексту: незаконито изграђени објекти), услови, начин и поступак

озакоњење објеката, који је у обавези да по службеној дужности покрене поступак озакоњења. Дакле, **не препушта се више на вољу власницима незаконито изграђених објеката да ли ће поднети захтев или не**, већ држава, третирајући ово питање као питање од јавног интереса, сама покреће и води поступак озакоњења, што је такође једна од **значајних новина** коју доноси овај Закон.

За објекте за које буде утврђено да не постоје, односно да нису видљиви на сателитском снимку, прописано је, међутим, да такви захтеви не могу бити уврштени у поступак озакоњења, те да надлежни грађевински инспектор има обавезу да за те „објекте" донесе решење о рушењу, које је извршно даном доношења, у складу са Законом о планирању и изградњи.

У овом делу, занимљиво је истаћи да је у Граду Београду питање пописа свих бесправних објеката узето с посебном пажњом, па је у тренутку писања овог текста у надлежним градским органима већ покренут поступак формирања посебне комисије која ће се бавити само пописом бесправно изграђених објеката на територији града Београда, што је у члану 7. Закона остављено као могућност.

Значајне **новине** садржане су и у урбанистичким условима које је потребно испунити да би један објекат постао легалан. Наиме, Законом је прописано да предмет озакоњења може бити објекат који се може ускладити с важећим планским документом у погледу **намене** и спратности, као и објекат за који се, поред намене утврђене планским документом, утврди да је намене која је у оквиру планом дефинисаних компатибилности, што би у пракси значило да ће један стамбени објекат, уз испуњење осталих законом прописаних услова, бити озакоњен и у случају када је планским документом за то подручје као намена дефинисана комерцијална делатност.

Када је реч о **спратности**, Законом је прописано да предмет озакоњења може бити објекат који има спратност прописану важећим планским документом, а изузетно и спратност већу од спратности прописане важећим планским документом, а која се одређује на основу општег акта јединице локалне самоуправе. Рок за доношење овог општег акта је 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

У Граду Београду, као огледном примеру, предлог одлуке којом ће бити утврђена максимална спратност у поступку озакоњења, у време писања овог текста, већ је ушао у скупштинску процедуру и очекивало се да буде усвојен у другој половини децембра прошле године.

На овом месту треба истаћи и то да за разлику од Закона о легализацији објеката **овај Закон не штити суседска права**, што значи да, примера ради, објекат који је предмет озакоњења може бити озакоњен и без сагласности суседа, иако је изграђен на самој граници парцеле, а супротно важећем планском документу.

Током јавне расправе која је претходила усвајању овог Закона, у круговима стручне јавности најжучније полемике су вођене на тему решених имовинскоправних односа и висине таксе у поступку озакоњења. У јавности су се појавиле непроверене информације, што је додатно збунило грађане који су се по пети пут (не рачунајући измене закона) нашли у вртлогу легализације. Тако се чак и у средствима

КОМЕНТАР АУТОРА #2

Сматрамо да усвојена законска решења у вези с решавањем имовинскоправних односа конзумирају шири правни основ, који се морао прихватити као фактичко стање, тим пре што није у супротности са Уставом Републике Србије, јер ни на који начин не доводи у неравноправан положај грађане, тим пре што је велики број грађана сада онемогућен да прибавља, после толико година, нове доказе о праву на грађевинском земљишту, односно да поново стиче већ стечену имовину.

Прописана је обавеза јединице локалне самоуправе – грађевинске инспекције да изврши попис свих бесправно сагрђених објеката на својој територији, што је изузетно важно у смислу системског решавања овог проблема нашег друштва.

јавног информисања појавила дезинформација да ће у ситуацији у којој је немогуће решити имовинскоправне односе, што на објекту, што на земљишту, „одржај" бити доказ о решеним имовинскоправним односима у поступку озакоњења, а који би се утврђивао у управном поступку по основу приложених рачуна за комуналне услуге и пореских решења.

Усвајањем Закона, међутим, отклоњене су све недоумице у вези са решавањем имовинскоправних односа у поступку озакоњења, те је чланом 10. прописано да предмет озакоњења може бити објекат за који власник достави доказ о одговарајућем праву на грађевинском земљишту или објекту, зависно од тога која је врста радова, односно врста објекта предмет озакоњења.

Тако, законодавац за одговарајуће право сматра право својине на објекту, односно право својине, право коришћења или право закупа на грађевинском земљишту у јавној својини, као и друга права прописана Законом о планирању и изградњи, као одговарајућа права на грађевинском земљишту.

Као одговарајуће право, у смислу овог закона, сматра се и:

1) за објекат изграђен на земљишту у својини другог лица – правноснажна судска пресуда којом је утврђено право својине на земљишту, коју власник прибавља у складу с прописима којима су уређени својински односи;

2) за објекат изграђен на грађевинском земљишту – уговор о преносу права коришћења, односно куповини земљишта који је закључен и оверен од надлежног суда између тадашњег корисника и подносиоца захтева, као и други уговори којима је вршено располагање земљиштем (уговор о преносу или размени непокретности закључен између тадашњих корисника земљишта, у одговарајућој форми која је била прописана за закључење те врсте уговора у време закључења);

3) уговор о куповини објекта или куповини објекта у изградњи оверен у одговарајућој форми, која је била прописана за закључење те врсте уговора у време закључења, између власника, односно корисника и подносиоца захтева;

4) уговор о суинвестирању изградње објекта оверен у одговарајућој форми, која је била прописана за закључење те врсте уговора у време закључења, између власника, односно корисника и подносиоца захтева;

5) акт министарства надлежног за послове одбране о додели „нужног смештаја";

6) правноснажно решење о наслеђивању;

7) правноснажно решење о статусној промени привредног друштва, из кога се на неспоран начин може утврдити правни континуитет подносиоца захтева, односно власника незаконито изграђеног објекта;

8) сви други правни послови на основу којих се на несумњив начин може утврдити правни континуитет промета земљишта, објекта, односно посебног дела објекта.

Наиме, грађани су од 1968. до 2003. године, када се није могло прометовати земљиштем, а нажалост и после тога када је таква могућност постојала, закључивали и оверавали пред судом разне врсте уговора о купопродаји, заједничкој изградњи и сл., плаћали цену земљишта, односно објеката, плаћали порез на пренос апсолутних права, односно закључивали теретне правне послове, те ће овакво законско решење, пре свега садржано у тач. 8), омогућити да се оствари основни циљ овог Закона, а то је да се омогући свим грађанима да олакшаним путем своје објекте који постоје на терену и који се користе, а за које су поднети захтеви за легализацију, озаконе и уведу их у законске токове.

У супротном, да је законодавац наставио континуитет у вези с питањем решених имовинскоправних односа на парцели с претходним Законом о легализацији објеката, дошли бисмо поново у објективну немогућност наставка поступка озакоњења за највећи број објеката.

Када је предмет озакоњења надзиђивање, претварање заједничких просторија зграде у стан или пословни простор или припајање заједничких просторија суседном стану, као доказ о одговарајућем праву власник доставља извод из листа непокретности за зграду и све посебне делове зграде и доказ прописан одредбама закона којим се уређује одржавање стамбених зграда о регулисању међусобних односа између власника незаконито изграђеног објекта и органа зграде. Ако органи зграде нису формирани, као доказ се доставља сагласност већине власника на посебним деловима зграде.

Ово је **значајна новина** у односу на ранија законска решења из ове области, посебно имајући у виду податак и чињеницу да половина стамбених зграда у Граду Београду, као огледном примеру, нема формирану скупштину станара, односно савет зграде, а управо та чињеница је раније стварала непремостиву препреку за наставак поступка легализације и увођење ових објеката у законске токове. Законодавац је управо уочио овај проблем који се често јављао у пракси надлежних органа приликом спровођења ранијих законских решења, те ће **овакво законско решење засигурно дати значајне резултате**.

Даље, Законом је у члану 10. ст. 5. прописано да ако је право својине на незаконито изграђеном објекту уписано у складу са Законом о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе, као доказ о одговарајућем праву доставља се оверена копија решења о упису права својине или извод из листа непокретности о евиденцији непокретности и правима на њима, као и доказ о одговарајућем праву на грађевинско земљиште, као обавезан део документације. Поступак озакоњења, у овом случају, покреће се подношењем захтева за озакоњење од власника таквог објекта, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Непостојање органа зграде стварало је непремостиву препреку за наставак поступка легализације и увођење објеката у законске токове, што је законодавац уочио и превазишао новим законским решењем.

поступку, односно другом органу јединице локалне самоуправе који је статутом био овлашћен за издавање грађевинске, односно употребне дозволе у поступку легализације објеката.

Када је реч о самој процедури озакоњења, у овом одељку је прописано да за објекте за које је поднет захтев за легализацију, а који се у смислу овог Закона сматрају захтевима за озакоњење, **надлежни орган прво проверава** да ли је власник незаконито изграђеног објекта, у раније вођеном поступку легализације, доставио техничку документацију прописану тада важећим прописима и елаборат геодетских радова, затим геодетски снимак, односно копију плана парцеле.

У ситуацији када је достављена горенаведена техничка документација, надлежни орган **даље проверава да ли садржина те техничке документације одговара садржини прописаној овим Законом за извештај о затеченом стању објекта**.

Ако садржина техничке документације, достављене у раније вођеном поступку легализације, одговара извештају о затеченом стању објекта, надлежни орган то констатује и раније достављени документ признаје као извештај о затеченом стању објекта, затим обавештава подносиоца захтева да уплати таксу за озакоњење и по достављању доказа о уплати, доноси решење о озакоњењу.

Такође, извештај о затеченом стању објекта не доставља се и у ситуацији када је право својине на објекту уписано у складу са Законом о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе, већ надлежни орган, без спровођења поступка, а по прибављању доказа о одговарајућем праву на грађевинском земљишту, обавештава подносиоца да уплати таксу за озакоњење и по достављању доказа о уплати, доноси решење о озакоњењу.

У свим осталим случајевима, поступак озакоњења спроводи се у складу са овим Законом, а по процедури сагласно Закону о општем управном поступку.

По покретању поступка озакоњења, **надлежни орган прво утврђује испуњеност претходних услова за озакоњење**.

Тако надлежни орган **прво утврђује степен завршености објекта**.

Чланом 25. Закона прописано је да незаконито изграђени објекти, на којима су изведени груби грађевински радови са формираним конструктивним склопом (објекат поседује носеће елементе: темељ, армирано-бетонске или челичне стубове с гредама, односно армирано бетонске таванице, кровну конструкцију), али на којима није постављена спољна столарија, нису изведени разводи унутрашњих инсталација, ни завршни радови (фасадерски, подополагачки, столарски и сл.), могу бити предмет озакоњења.

Међутим, у случају да незаконито изграђени објекат није у степену изграђености прописаном претходним ставом, надлежни орган ће решењем одбити захтев. Против таквог решења може се поднети жалба надлежном другостепеном органу у року од 15 дана од дана достављања. Против решења које је донело министарство

Као једно од претходних питања у поступку озакоњења, надлежни орган утврђује и да ли је објекат изграђен од материјала који не обезбеђује трајност и сигурност објекта.

За **стамбене и стамбено-пословне објекте намењене тржишту** који се састоје од више станова и других посебних делова корисне површине до 500 m² и комерцијалне објекте до 500 m², плаћа се такса за озакоњење у износу од 250.000 динара.

За стамбене и стамбено-пословне објекте намењене тржишту који се састоје од више станова и других посебних делова корисне површине од 500 m² до 1.000 m² и комерцијалне објекте од 500 m² до 1.000 m², плаћа се такса за озакоњење у износу од 500.000 динара.

За стамбене и стамбено-пословне објекте намењене тржишту који се састоје од више станова и других посебних делова корисне површине од 1.000 m² до 1.500 m² и комерцијалне објекте од 1.000 m² до 1.500 m², плаћа се такса за озакоњење у износу од 1.000.000 динара.

За стамбене и стамбено-пословне објекте намењене тржишту који се састоје од више станова и других посебних делова корисне површине преко 1.500 m² и комерцијалне објекте преко 1.500 m², плаћа се такса за озакоњење у износу од 3.000.000 динара.

По достављању доказа да је плаћена такса за озакоњење, надлежни орган у року од осам дана издаје решење о озакоњењу.

Занимљиво је на овом месту обратити пажњу на једну специфичну ситуацију. Наиме, надлежни орган ће у ситуацији када је предмет озакоњења стамбена или стамбено-пословна зграда која се састоји од више посебних физичких делова (станова, пословног простора, гаража и др.) за коју се не може утврдити инвеститор, али постоје поднети захтеви за озакоњење посебних делова, донети решење о озакоњењу стамбене зграде, које обавезно садржи спецификацију свих посебних делова зграде.

Пре доношења оваквог решења, обавезно се прибавља доказ о одговарајућем праву на грађевинском земљишту, а након правноснажности овог решења надлежни орган ће решавати по захтевима за озакоњење посебних делова зграде.

У овом случају, такса за озакоњење не плаћа се за зграду, већ се одређује и наплаћује приликом озакоњења сваког посебног дела зграде.

На крају поступка озакоњења, законодавац прописује још једну **новину**. Наиме, надлежни орган је у обавези да, по службеној дужности, елаборат геодетских радова и примерак правноснажног решења о озакоњењу у року од три дана од дана правноснажности решења о озакоњењу достави органу надлежном за послове државног премера и катастра који доноси решење о кућном броју и врши упис права својине на објекту, односно посебним деловима објекта.

Такође, битна **новина** прописана овим Законом јесте и чињеница да се за упис права својине по основу озакоњења не плаћа такса одређена подзаконским актом Републичког геодетског завода, нити административна такса одређена законом којим се уређују административне таксе.

Значајно је истаћи да приликом уписа озакоњеног објекта у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима, надлежни орган за послове државног премера и катастра који врши упис **не ставља никакву забележбу**, што заправо значи да су овакви објекти приликом уписа изједначени са објектима који се уписују по основу грађевинске и употребне дозволе издате од надлежног органа у редовној процедури.

Овакав став законодавца да изједначи објекте за које је издато решење о озакоњењу и објекте за које је основ за упис у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима стечен у редовној процедури издавања грађевинске и употребне дозволе, свакако, ће допринети правној сигурности и спречити турбуленције на тржишту некретнина.

На основу свега изложеног, неспорно је да је овим Законом учињен значајан корак ка решавању вишедеценијског проблема нашег друштва, што је од суштинског значаја за успостављање правне сигурности и просторног реда који су основни покретачи привредног развоја сваке националне економије.

Нова подзаконска акта у систему јавних набавки

Нова подзаконска акта употпунила су правну регулативу неопходну за примену нових одредаба измењеног и допуњеног Закона о јавним набавкама, који своју потпуну примену остварује од 1. јануара 2016. године

Нови Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС", бр. 68/15) ступио је на снагу 12. августа 2015. године, осим одредаба члана 24. којима је примена одложена од 1. јануара 2016. године. Стога се појавила потреба за доношењем нових подзаконских аката, као и за усаглашавањем старих подзаконских аката с новим одредбама Закона о јавним набавкама, па је Управа за јавне набавке, којој је овај посао поверен, донела и објавила **нова подзаконска акта,** и то:
(1) Правилник о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начину доказивања испуњености услова;
(2) Правилник о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца;
(3) Правилник о садржини одлуке о спровођењу поступка јавне набавке од стране више наручилаца;
(4) Правилник о форми плана јавних набавки и начину објављивања плана јавних набавки на Порталу јавних набавки;
(5) Правилник о измени и допуни Правилника о начину и програму стручног оспособљавања и начину полагања стручног испита за службеника за јавне набавке, и
(6) Правилник о измени и допуни Правилника о форми и садржини захтева за мишљење о основаности примене преговарачког поступка.

(1) Правилник о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начину доказивања испуњености услова објављен је у „Сл. гласнику РС", бр. 86/15 од 14. октобра 2015. године који је ступио на снагу и почео да се примењује наредног дана од дана објављивања, односно од 15. октобра 2015. године. Овим правилником ближе се уређују обавезни елементи конкурсне документације, као и начин доказивања испуњености постављених услова за учешће у поступцима јавних набавки.

Правилник је прецизирао обавезне елементе конкурсне документације по врстама поступака и то у:
- отвореном поступку;
- рестриктивном и квалификационом поступку;
- конкурентном дијалогу;
- преговарачком поступку;
- поступку јавне набавке мале вредности;
- конкурсу за дизајн;
- као и у случају закључења оквирног споразума и електронске лицитације.

Конкурсна документација у отвореном поступку, као једном од најтранспарентнијих и најконкурентнијих поступака јавних набавки, **обавезно мора да садржи** 8 следећих елемената, и то:
1) опште податке о јавној набавци:
- предмет јавне набавке;
- опис сваке партије, ако је предмет јавне набавке обликован по партијама;

2) врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.;
3) техничку документацију и планове;

По новом правилнику, план јавних набавки обавезно садржи следеће податке, и то:

1) редни број јавне набавке – свака јавна набавка евидентира се под посебном позицијом у плану јавних набавки;

2) предмет јавне набавке – јасан опис предмета јавне набавке за коју се спроводи поступак, а може се унети и ознака из општег речника набавки;

3) процењену вредност јавне набавке – укупна процењена вредност набавке без ПДВ-а, а може се навести и процењена вредност по партијама и годинама;

4) врсту поступка јавне набавке – врста поступка из члана 31. Закона о јавним набавкама;

5) оквирни датум покретања поступка – месец или прецизнији временски период у коме се планира покретање поступка јавне набавке;

6) оквирни датум закључења уговора – месец или прецизнији временски период у коме се планира закључење уговора о јавној набавци;

7) оквирни рок трајања уговора – месец или прецизнији временски период у коме се очекује извршење уговора о јавној набавци;

8) податак о централизованој јавној набавци – наводи се уколико се набавка спроводи преко тела за централизоване јавне набавке;

9) друге податке и напомене – наручилац може да наведе уколико су од значаја за процес планирања јавних набавки.

КОМЕНТАР АУТОРА #3

Можемо уочити да наручиоци више немају обавезу да у плановима јавних набавки наводе следеће податке: износ планираних средстава за јавну набавку, као и податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање.

Доношењем нових одредаба Закона о јавним набавкама и овог подзаконског акта, по први пут је постигнута потпуна транспарентност и у сегменту планирања. С тим у вези, планови се од 1. јануара 2016. године више не достављају на електронску адресу plan@ujn.gov.rs, већ се објављују на Порталу јавних набавки. Исто важи и за све измене планова јавних набавки. Управа за јавне набавке ће на својој интернет страници објавити писане инструкције у вези с начином објављивања планова јавних набавки, као и измена и допуна планова јавних набавки.

(5) Правилник о измени и допуни Правилника о начину и програму стручног оспособљавања и начину полагања стручног испита за службеника за јавне набавке објављен је у „Сл. гласнику РС”, бр. 83/15 од 3. октобра 2015. године и ступио је на снагу 11. октобра 2015. године. Њиме је додата једна тематска област у Програму за стручно оспособљавање и припрему за полагање испита за службеника за јавне набавке која се односи на јавне набавке ради отклањања последица елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа – удеса. У свему осталом одредбе старог подзаконског акта, који је објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 77/14, остају на снази и даље се примењују.

(6) Правилник о измени и допуни Правилника о форми и садржини захтева за мишљење о основаности примене преговарачког поступка објављен је у „Сл. гласнику РС”, бр. 83/15 од 3. октобра 2015. године и ступио је на снагу 11. октобра 2015. године. Овим измењеним и допуњеним правилником додају се нови подаци које наручилац мора да достави Управи за јавне набавке када подноси захтев за мишљење о основаности примене преговарачког поступка у смислу члана 36. ст. 1. тач. 2–6) Закона о јавним набавкама. Ти подаци се односе на навођење матичног броја, ПИБ-а и општине наручиоца. Уз сâм правилник одштампан је образац захтева за мишљење о основаности примене преговарачког поступка који чини његов саставни део, те ће наручиоци убудуће своје захтеве за мишљење подносити на новом обрасцу.

СЛОБОДАНКА КЕЛЕЧЕВИЋ
дипл. правник, виши буџетски
инспектор у Министарству финансија
budzeti@legeartis.rs

Примена Уредбе о буџетском рачуноводству

Члан 3. Уредбе о буџетском рачуноводству обавезује кориснике буџетских средстава да вођење пословних књига, састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја врше у складу са законом и другим прописима којима се уређује ова област

Улога буџетског рачуноводства веома је значајна будући да се све активности, трансакције и остали догађаји који су везани за буџетска средства евидентирају у рачуноводственим евиденцијама. **На основу података из рачуноводствених евиденција састављају се финансијски извештаји корисника буџетских средстава**. Осим тога, приликом контроле свих буџетских трансакција, ови подаци служе као доказ за контролу економичности и законитости пословања.

Одговорност за буџетско рачуноводство утврђена је Законом о буџетском систему. Директни корисник буџетских средстава одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења и за рачуноводство трансакција индиректних корисника буџетских средстава који спадају у његову надлежност, док су индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организације за обавезно социјално осигурање одговорни за рачуноводство сопствених трансакција.

Овим законом Влада Републике Србије је овлашћена да ближе уређује буџетско рачуноводство и начин вођења консолидованог рачуна трезора, а министар уређује начин вођења буџетског рачуноводства и садржај и начин финансијског извештавања за директне и индиректне кориснике буџетских средстава, кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетске фондове Републике и локалне власти и доноси посебна упутства о финансијском извештавању за одређене органе државне управе.

На основу овлашћења из Закона о буџетском систему, Влада Републике Србије донела је Уредбу о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/03 од 17. 12. 2003) и Уредбу о изменама и допунама Уредбе о буџетском рачуноводству која је објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 12/06 од 10. 2. 2006. године (у даљем тексту: Уредба).

Министар је донео Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 103/11... и 63/15) и Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС”, бр. 51/07 и 14/08 – испр.), а прошле године донет је нови Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 18/15).

У тексту који следи говорићемо о примени Уредбе о буџетском рачуноводству у делу који се односи на пословне књиге и евиденције.

Основа за вођење буџетског рачуноводства

Вођење буџетског рачуноводства заснива се на примени готовинске основе по којој се трансакције, односно пословни

плану за буџетски систем, јер је Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем прописано да се на синтетичком конту 422200 књиже трошкови службених путовања у иностранство, а садржи аналитичка конта на којима се књиже трошкови превоза и трошкови смештаја (на конту 422221 књиже се трошкови превоза за службени пут у иностранство, а на конту 422231 трошкови смештаја на службеном путу у иностранство). Поступајући на напред описани начин приликом књижења котизације за стручна саветовања нису поштоване одредбе члана 9. ст. 2. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Пример #8

Извршен је увид у рачун који је корисник испоставио за грејање и комуналне услуге и прегледом овог рачуна утврђено је да је на истом назначен датум промета 11. 11. 2014. године, а исти је испостављен 25. 2. 2015. године с датумом плаћања 2. 3. 2015. године. На овај начин је поступљено супротно члану 16. ст. 6. Уредбе о буџетском рачуноводству, којим је прописано да се рачуноводствена исправа саставља у потребном броју примерака, на месту и у време настанка пословног догађаја.

Пример #9

Контролом спроведеног књижења прихода од продаје добара и услуга утврђено је да су у 2014. години уплате по основу ових прихода, односно изводи и признанице благајне, књижене на конто 291191 – разграничени остали приходи, а на конто 742121 – приходи од продаје добара и услуга евидентирани су 31. 12. 2014. године у укупном износу уплаћених прихода за 2014. годину. Имајући у виду да се сходно члану 5. ст. 2. Уредбе о буџетском рачуноводству, трансакције и остали догађаји евидентирају у тренутку када се готовинска средства приме, и да се сходно члану 9. ст. 2. исте Уредбе, пословне књиге воде хронолошки, уредно и ажурно у складу са структуром конта која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем, поступајући на напред описани начин приликом књижења уплата по основу остварених прихода нису поштоване одредбе члана 9. ст. 2. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Пример #10

Признанице које су издате у благајни корисника нису ваљано написане тако да се не види читко исписан потпис лица које је примило новац нити је назначен датум пријема новца, што је супротно члану 16. ст. 2. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Уместо закључка

Буџетско рачуноводство треба да укаже на ефикасно и наменско трошење новчаних средстава. Вођење буџетског рачуноводства заснива се искључиво на примени готовинске основе.

Правилником о контном плану за буџетски систем, за главну књигу су прописана шестоцифрена субаналитичка конта на којима се књиже збирне промене, али се у помоћним евиденцијама може отварати детаљнија аналитичка евиденција.

Приликом пописа имовине и обавеза морају се примењивати одредбе Уредбе о буџетском рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Задатак рачуноводствене службе је да правовремено обезбеди веродостојне податке и информације о стању и променама на имовини, потраживањима и обавезама, приходима и примањима, расходима и издацима, као и о резултату пословања.

Књижења у пословним књигама врше се на основу валидних рачуноводствених докумената о насталој пословној промени и другом догађају, и они морају да садрже све податке потребне за књижење, тако да се из исправе о пословној промени може сазнати основ пословне промене, јер је исправна и комплетна документација основ за књижење пословних промена у књигама буџетског корисника и она представља основ за одлучивање надлежног органа.

ПОЧЕТАК | О НАМА | КОНТАКТ | ИМПРЕСУМ | ПРЕТПЛАТА

Претрага појмова | Тражи

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ПРАВНО-ЕКОНОМСКЕ ОБЛАСТИ | РУБРИКЕ | АУТОРИ

ТОП 10 НАЈЧИТАНИЈИХ

Кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. ст. 1. и 2. Кривичног законика у...

5 Правни и порески аспекти ликвидације 412

6 Најновије измене у пореском третману адвоката 392

7 Пра... јем... пос...

Корисничко име | Лозинка | Приступи

Немате налог? Региструјте се

Најновији текстови у часопису

Рад Буџетске инспекције са освртом на најчешће неправилности које она уочава у раду буџетских корисника

Контрола трошења јавних средстава једна је од изузетно важних активности у систему управљања јавним финансијама којом треба да се обезбеди ефикасан надзор над употребом и сврсисходним коришћењем јавних средстава. Административни вид контроле, коју спроводи Буџетска инспекција, један је од начина спровођења овог надзора, о коме говоримо у овом тексту, указујући на најчешће неправилности које инспекција [...]

јавне набавке | апропријације | буџет | Буџетска инспекција | буџетски корисници | закључак | извршење буџета | изузеци | контрола | надзор | налог за контролу | наручбодавац | незаконитости | неправилности | прекршај | прекршајни поступак | рачунополагач | рокови

29 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Зорица Ловрић

Мешовито (мезанин) финансирање

Мезанин финансирање је у овом тренутку слабо заступљено у Републици Србији, што је последица нормативне неусаглашености релевантних закона са савременим пословним тенденцијама и све чешћом потребом привредних друштава да брзо и једноставно дођу до капитала. У циљу одговарајуће припреме за будуће мезанин инвестиције, потребно је да се учесници на тржишту, а нарочито мала и средња [...]

ЈПП | банке | докапитализација | инвестициони фондови | капитал | контрола | кредит | мезанин финансирање | оснивачки капитал | порески третман | приватизација | привредна друштва | рачуноводство | специфичности | средства обезбеђења | стечај | фондови

12 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Игор Живковски

Најчешће дилеме у примени Закона о безбедности и здрављу на раду

И након десетогодишње примене овог закона и даље постоје честе дилеме у схватању и примени појединих његових одредаба Након десет година примене Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС", бр. 101/05) и даље постоје дилеме у схватању одређених одредаба овог закона, међу којима су и: 1) појам „радног места" [...]

безбедност | грађевинско предузеће | градилиште | дилеме | директива | ЕУ | Закон о безбедности и здрављу на раду | запослени | здравствени услови | послодавци | пракса | примери | процена ризика | радно место | ризици | служба медицине рада

16 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: мр Симо Костић

Шта то мучи... обвезнике пореза на добит правних лица и обвезнике пореза на имовину?

Будући да се у пракси приликом тумачења и примене прописа који регулишу порез на добит правних лица и порезе на имовину јављају бројне недоумице и проблеми, у овом тексту покушаћемо да разрешимо неке од најзначајнијих међу њима ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА #1 Да ли је могуће подношење захтева за повра... више [...]

јединице локалне самоуправе | дилеме | доживотно издржавање | Закон о пореском поступку и пореској администрацији | Закон о приватизацији | некретнине | нерезиденти | повраћај пореза | порез на добит | порез на имовину | пореска пријава | Пореска управа | порески обвезници | порески третман | правна лица | пракса | физичка лица | шта то мучи

26 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Никола М. Јовановић

Грађевинско земљиште

У тексту који следи говоримо о законским изменама и нов... са уређивањем и коришћењем грађевинског земљишта и ре... имовинскоправних односа У ранијим бројевима већ смо го... измени Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. ... 12. 2014. године, у даљем тексту: Закон), када смо посебну пажњ...

једнократно непокретности | ЈПП | грађевинска дозвола | грађевинско земљиште | документација | закуп | изузеци | коефицијент зоне | коефицијент намене | накнада | новине | парцелација | промена намене | процедура | рокови | средства обезбеђења | урбана комасација | финансирање

25 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: мр Ненад Соврлић

Обрачун зараде из радног односа као извршна исправа

КОЈА ВАС ОБЛАСТ ИНТЕРЕСУЈЕ?

- Све категорије
- Ауторско право и право индустријске својине (12)
- Буџети и јавне набавке (32)
- Царине (11)
- Држава и друштво (19)
- Европско право (4)
- Финансијске институције и платни промет (34)
- Грађански кодекс (4)
- Компанијско право (34)
- Legal English (2)
- Образовање (25)
- Планирање и изградња (24)
- Порези и акцизе (26)
- Право потрошача (5)
- Рачуноводство и ревизија (4)
- Радни односи и социјално осигурање (30)
- Реч адвоката (6)
- Судски поступци (67)
- Трговина (9)
- Унакрсни поглед (20)

+ можете додати тражени појам

Унеси тражени појам

Submit

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ – СКРАЋЕНО

КЉУЧНЕ РЕЧИ

АПР Евр...

Додатне текстове прочитајте на www.legeartis.rs

Утврђивање капиталних добитака и губитака сходно Закону о порезу на добит правних лица

Капитални добици и губици могу створити велики број дилема у пракси, па је приликом њиховог утврђивања неопходно посветити дужну пажњу свим околностима које могу бити од значаја за правилно утврђивање разлике у набавној и продајној цени имовине која је предмет утврђивања капиталних добитака/губитака

Појам капиталног добитка, односно губитка прописан је Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14 и 91/15 – аутентично тумачење, у даљем тексту: Закон).

Чланом 27. Закона прописано је да се **капиталним добитком** сматра приход који обвезник пореза на добит правних лица оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду:

1) непокретности које је користио као основно средство за обављање делатности;

2) права индустријске својине;

3) удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, које у складу са МРС, односно МСФИ представљају дугорочне финансијске пласмане, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике Србије по основу зајма за привредни развој, девизне штедње грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије;

4) инвестиционе јединице откупљене од отвореног инвестиционог фонда, у складу са законом којим се уређују инвестициони фондови.

Капиталним добитком **сматра се и приход** који оствари нерезидентни обвезник од продаје имовине из тач. 1), 3) и 4), као и од продаје непокретности на територији Републике Србије коју није користио за обављање делатности.

Према томе, **капитални добитак представља позитивну разлику између продајне цене и набавне цене напред наведене имовине која се утврђује у складу са Законом**. С друге стране, уколико је разлика између продајне и набавне цене предметне имовине негативна сматра се да је настао капитални губитак.

Дакле, како би обвезник остварио капитални добитак или губитак **неопходно је кумулативно испуњење следећих услова**:

- да је обвезник извршио пренос имовине продајом, односно другим преносом уз накнаду;
- да је у питању пренос имовине прописане у члану 27. Закона, и
- да је у питању пренос права својине на имовини из члана 27. Закона.

Неспорно је да се „другим преносом уз накнаду” сматра и пренос који се оствари путем

НАПОМЕНА АУТОРА #5

Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по решењу на приходе које по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари остварује нерезидентно правно лице прописано је да нерезидентни обвезник подноси пореску пријаву и у случају када, у складу са уговором о избегавању двоструког опорезивања, порез на капитални добитак плаћа у држави чији је резидент, уз навођење основа за неплаћање пореза у Србији. У том случају, нерезидентни обвезник као прилог уз пријаву подноси у електронском облику, путем електронског сервиса Пореске управе, и потврду о резидентности оверену од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент, и то на посебном обрасцу или овереном преводу потврде на обрасцу који прописује надлежни орган државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања.

На приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног правног лица, другог нерезидентног обвезника, физичког лица, нерезидентног или резидентног, или од отвореног инвестиционог фонда, на територији Републике, по основу капиталних добитака насталих у складу са одредбама чл. 27–29. Закона, обрачунава се и плаћа порез на добит по одбитку по стопи од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Нерезидентни обвезник који је остварио капитални добитак продајом горе наведене имовине дужан је да надлежном пореском органу, преко пореског пуномоћника одређеног у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, поднесе пореску пријаву у року од 30 дана од дана остваривања прихода, на основу које надлежни порески орган доноси решење.

Пореска пријава подноси се на обрасцу ППКДЗ, који је прописан Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по решењу на приходе које по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари остварује нерезидентно правно лице („Сл. гласник РС”, бр. 100/15).

Нерезидентни обвезник као прилог уз пријаву подноси у електронском облику, путем електронског сервиса Пореске управе, и сву неопходну документацију којом доказује основ и начин обрачуна капиталног добитка, а нарочито обрачун продајне и набавне цене имовине у складу са Законом (књиговодствене исправе, уговори о куповини односно продаји, подаци о обављеном преносу хартија од вредности, позивање на уговор о избегавању двоструког опорезивања и др.).

Иста обавеза постоји и у случају капиталног губитка, те нерезидентни обвезник који продајом имовине из члана 27. Закона оствари капитални губитак, преко пореског пуномоћника, подноси пријаву и сву неопходну документацију којом доказује основ и начин одређивања капиталног губитка.

Уместо закључка

Неспорно је да капитални добици и губици могу створити велики број дилема у пракси, те да је приликом њиховог утврђивања неопходно посветити дужну пажњу свим околностима које могу бити од значаја за правилно утврђивање разлике у набавној и продајној цени имовине која је предмет утврђивања капиталних добитака/губитака.

У том смислу, препорука је да се приликом утврђивања капиталних добитака/губитака врло пажљиво утврди да ли је предметна имовина предмет утврђивања капиталног добитка, затим која је набавна и продајна цена у складу са одредбама Закона, те да се тако утврђене вредности правилно искажу у пореском билансу, односно ППКДЗ пријави уколико је у питању капитални добитак/губитак који је остварио нерезидентни обвезник.

Порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит правних лица

Члан 50а Закона о порезу на добит правних лица, који се тиче пореских подстицаја приликом великих улагања у основна средства, и даље је на снази, а његова примена биће предмет анализе овог текста

Порески подстицаји, као важан сегмент пореских прописа, подстичу улагања у привреду, као и у модернизацију њихове техничко-технолошке опремљености. Из Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14 и 91/15 – аутентично тумачење, у даљем тексту: Закон), након измена крајем 2013. године, избрисане су одредбе које су се односиле на порески кредит из члана 48, односно 48а, Закона. С друге стране, члан 50а, који се тиче пореских подстицаја приликом великих улагања у основна средства, и даље је на снази и његова примена ће у даљем тексту бити предмет анализе.

Чланом 50а Закона предвиђено је да ће се порески обвезник ослободити плаћања пореза на добит у периоду од десет година, при чему се **наведено пореско ослобођење остварује сразмерно извршеном улагању**. Како би се квалификовао за то пореско ослобођење, **порески обвезник мора кумулативно да испуни следеће захтеве**:

- да је уложио у своја основна средства, односно да је друго лице уложило у његова основна средства, више од једне милијарде динара;
- да поменута средства користи за обављање претежне делатности и делатности уписане у оснивачки, односно други акт обвезника, којим се одређују делатности које обвезник обавља;
- да у периоду улагања додатно запосли најмање 100 лица на неодређено време.

Улагањем у основна средства од другог лица (домаћег или страног физичког, односно правног лица) **сматрају се такође и**:

- повећања основног капитала путем уношења основних средстава;
- повећање основног капитала уношењем новчаног улога које то правно лице затим користи да изврши набавку основних средстава, као и
- инвестирање у основна средства на основу уговора о заједничкој производњи, при чему је важно да се та основна средства налазе у власништву друштва које ће бити корисник пореског подстицаја.

Супротно томе, **улагањем у основна средства не сматрају се**:

- улагања у осталу имовину која не представља основна средства (као што су, на пример, дати аванси за набавку основних средстава која још нису стављена у употребу;
- улагања у нематеријалну имовину (концесије, патенти, лиценце и сл.), и
- основна средства у припреми, односно која обвезник још није почео да користи за обављање регистроване делатности.

Дакле, **основ за признавање пореског подстицаја јесте улагање у основна средства** која се налазе у власништву корисника пореског подстицаја из члана 50а Закона, односно која се евидентирају у

пореско ослобођење дужан је да даном подношења пореске пријаве за наредни порески период, у тој пореској пријави обрачуна и плати порез који би платио да није користио подстицај из члана 50а, уз вршење одговарајуће валоризације.

У том смислу, важно је напоменути да у случају промене оснивача или правне форме друштва не долази до губитка континуитета у раду који би значио губитак права на порески подстицај.

Утицај имовине стечене на основу статусне промене на обрачун пореза на добит правних лица

У складу са чланом 31. Закона, када је статусна промена пореског обвезника извршена у складу са законом којим се уређују привредна друштва и уз испуњење других Законом прописаних услова, настанак пореске обавезе по основу капиталних добитака биће одложен до тренутка када правно лице које је ту имовину стекло на основу статусне промене изврши њену продају.

Капиталним добитком се, у складу са Законом, сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду следеће врсте имовине:

- непокретности које је порески обвезник користио као основно средство приликом обављања делатности;
- права индустријске својине;
- удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, које у складу са МРС, односно МСФИ представљају дугорочне финансијске пласмане, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој, девизне штедње грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или НБС;
- инвестиционе јединице откупљене од стране отвореног инвестиционог фонда, у складу са законом којим се уређују инвестициони фондови.

Чланом 50ђ Закона прописано је да у случају када обвезник из члана 50а стекне имовину статусном променом, уз одлагање настанка пореске обавезе по основу капиталних добитака, у периоду од три године које претходе испуњењу услова и током периода пореског ослобођења из члана 50а, дужан је да плати порез на остварену добит, сразмерно имовини која је стечена на овакав начин.

Сразмерно стечена имовина на основу статусне промене се исказује на обрасцу СИ (Сразмерно стечена имовина статусном променом), чија је садржина ближе регулисана чланом 7. Правилника (**видети Пример 3**).

У поменути образац СИ се уносе следећи подаци:

Под редним бројем 1: вредност имовине изражене у основним средствима стечене статусном променом, односно преносом или разграничењем тих средстава у складу са чланом 50ђ на последњи дан године, односно на последњи дан периода, за који се саставља порески биланс;

Под редним бројем 2: укупна вредност имовине на последњи дан године, односно на последњи дан периода, за које се саставља порески биланс, укључујући и имовину стечену статусном променом;

Под редним бројем 3: сразмерно учешће имовине стечене статусном променом у укупној вредности имовине, које се добија дељењем износа са редног броја 1. са износом са редног броја 2. и његовим множењем са 100;

Под редним бројем 4: износ пореза који обвезник из члана 50а плаћа у складу са чланом 50ђ Закона и то множењем процента са редног броја 3. са одговарајућим износом обрачунатог пореза на добит из обрасца ПДП.

У складу са Мишљењем Министарства финансија бр. 011-00-00260/2015-04, образац СИ се подноси само у првом пореском периоду у којем је имовина тако стечена, док се у наредним периодима он не подноси, већ се вредност имовине стечене статусном променом исказује само под редним бројем 4. обрасца СУ, у којој се исказује укупна вредност основних средстава (дакле, и она која су прибављена статусном променом).

Порески календар

5. ЈАНУАР

- Рок за подношење пореске пријаве ПП ОД-0 за плаћање социјалних доприноса оснивача привредног друштва, најмање на најнижу основицу
- Рок за подношење збирне пореске пријаве на Обрасцу ПДПО за уплату пореза по одбитку нерезидентних правних лица за исплате у децембру 2015. године
- Крајњи рок за уплату средстава по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и за подношење Обрасца ИОСИ за месец децембар 2015. године
- Обавеза свих правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем, у складу са чланом 108а ст. 8. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01, ... и 57/14)

11. ЈАНУАР

- Крајњи рок за достављање пореске пријаве на Обрасцу ПП ПДВ за обрачун ПДВ-а за децембар 2015. године, у складу са чланом 50. ст. 3. Закона о ПДВ-у – порески дужници који нису обвезници ПДВ-а
- Крајњи рок за достављање тромесечног периодичног извештаја о извршењу буџета за период јануар–децембар 2015. године – индиректни корисници буџетских средстава
- Крајњи рок за достављање тромесечног извештаја о јавним набавкама
- Крајњи рок за достављање Народној банци Србије тромесечних извештаја о пословању са иностранством (обрасци: ДИ-1, ДИ-2, ПИ, ГРУ и РН), у складу са Одлуком о обавези извештавања о пословању са иностранством („Сл. гласник РС”, бр. 87/09) и Упутством за спровођење Одлуке о обавези извештавања у пословању са иностранством („Сл. гласник РС”, бр. 87/09)
- Крајњи рок за достављање Народној банци Србије месечног извештаја о улагању у дужничке хартије од вредности на Обрасцу

1. ФЕБРУАР

- Обавеза издавања потврде о порезима по одбитку – Образац ППП-ПО (у коју се уносе подаци о бруто приходу, трошковима, опорезивом приходу, олакшицама и по одбитку плаћеним приходима) лицу из чијег прихода је наплаћен порез за 2015. годину
- Крајњи рок за подношење аконтационе пријаве за предузетнике паушалце код којих је дошло до измене у обиму посла и промета у прошлој години – Образац ППДГ-1Р
- Крајњи рок за уплату накнаде за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте, у складу са Уредбом о висини, начину обрачуна, плаћања и располагања накнадом за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте („Сл. гласник РС”, бр. 108/14 и 53/15) – за период од 1. до 15. децембра 2015. године
- Крајњи рок за достављање министарству надлежном за послове енергетике годишњег обрачуна количина деривата нафте и годишњег обрачуна износа обавезе плаћања накнаде на обрасцима Н-2 и Н-3, у складу са Уредбом о висини, начину обрачуна, плаћања и располагања накнадом за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте („Сл. гласник РС”, бр. 108/14 и 53/15) – за 2015. годину

СВАКОДНЕВНО

- Обавеза банака да свакодневно обавештавају надлежни орган о свим исплатама готовог новца са рачуна правних лица и предузетника, у складу са чланом 4. Правилника о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност („Сл. гласник РС”, бр. 77/11)

Рачунање рокова

Према члану 91. ст. 2. Закона о општем управном поступку, ако последњи дан рока пада у недељу или на дан државног празника или у неки други дан кад орган пред којим треба предузети радњу не ради, рок истиче истеком првог наредног дана.

Повраћај у пређашње стање у судској пракси

Повраћај у пређашње стање представља изузетак од правила да у парничном поступку одређена пропуштања странака воде до преклузије у погледу неких парничних радњи, на које оне пропуштањем процесних законских рокова губе право. Сходно томе, као и сваки изузетак у правном систему, и овај треба уско, односно рестриктивно тумачити

Повраћај или враћање у пређашње стање је институт грађанског процесног права који омогућава странци да уколико мимо своје воље и из оправданих разлога пропусти неки од процесних рокова, не буде преклудирана у остварењу својих процесних права. Овај институт даје могућност странци да јој, на њен захтев, суд дозволи да накнадно предузме неку процесну радњу за коју је протекао рок, уколико се докаже да је до пропуштања дошло из разлога који се странци не могу приписати у немарност.

Враћање (повраћај) у пређашње стање **може се дозволити само због пропуштања процесних рокова**, а не и због пропуштања материјалноправних рокова. Осим тога, када је реч о тзв. судским роковима у којима се може тражити продужетак рока, странка није овлашћена да истовремено тражи и враћање у пређашње стање.

Када суд дозволи враћање у пређашње стање, поступак се враћа у ону фазу у којој је био пре пропуштања и укидају се све спроведене радње, као и одлуке суда које су настале као директна последица пропуштања. Тако, на пример, ако суд нађе да је тужени из оправданих разлога пропустио да суду благовремено достави одговор на тужбу, донеће решење којим се дозвољава враћање и укида пресуда због пропуштања. Осим тога, уколико суд дозволи враћање, престаје и правноснажност одлуке против које је странка пропустила да уложи правни лек и странци почиње да тече нови законски рок за његово подношење.

Правни оквир

Законом о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/13 – Одлука УС, 74/13 – Одлука УС и 55/14), у члановима 109–114. прописано је да ако странка пропусти рочиште или рок за предузимање неке радње у поступку и услед тога изгуби право на предузимање те радње, суд ће тој странци на њен предлог дозволити да накнадно изврши ту радњу (враћање у пређашње стање) кад постоје оправдани разлози за пропуштање. Ако се дозволи враћање у пређашње стање, поступак се враћа у оно стање у ком се налазио пре пропуштања и укидају се све одлуке које је суд због пропуштања донео. Треба **нагласити да се повраћај може дозволити само на предлог странке**, не може по службеној дужности.

Поред тога, прописано је да се предлог за враћање у пређашње стање **подноси суду код кога је требало да се изврши пропуштена радња**. То значи да се предлог, по правилу, подноси првостепеном суду, а уз предлог се, осим доказа о оправданој спречености, уколико разлог није заснован на општепознатој чињеници, подносе и докази о томе када је престао разлог пропуштања.

Оно што је посебно **важно нагласити** јесте чињеница да ако се враћање у пређашње стање предлаже због пропуштања рока, **предлагач је дужан да истовремено са подношењем**

ПРАКСА ПРИВРЕДНОГ СУДА

Интересантно је напоменути да се пракса привредних судова у погледу примене института враћања у пређашње стање разликује од праксе редовних судова. Наиме, у привредним судовима постоји становиште да се враћање може изузетно дозволити само ако за то постоје недвосмислени оправдани разлози.

Као илустрација може послужити одлука по предлогу тужиоца који је правно лице и чији је заступник, иначе запослен у њему, био спречен да због смртног случаја у породици приступи заказаном рочишту. Суд је стао на становиште да није основан предлог за враћање у пређашње стање на решење о повученој тужби, с обзиром на то да је заступник тужиоца могао овластити другог радника запосленог код тужиоца да приступи рочишту, због чега се разлог који је проузроковао пропуштање тужиоца не може сматрати оправданим.

чињенице, суд на основу изведених доказа доноси одлуку о оправданости пропуштања приступа рочишту и у складу с тиме усваја или одбија предлог за враћање у пређашње стање. Уколико странка не предложи нити приложи доказ о спречености приступа на рочиште, суд ће предлог одбацити као неуредан.

У једном случају пуномоћник тужиоца је предложио враћање у пређашње стање наводећи да је био спречен да приступи на рочиште због изненадног добијања високе температуре и симптома тзв. новог грипа. Пуномоћник тужиоца уз поднети предлог није приложио никакав доказ којим би поткрепио наводе из предлога, конкретну медицинску документацију о овим наводима, те је првостепени суд предлог пуномоћника тужиоца одбацио позивајући се на члан 113. ст. 2. ЗПП-а. Према ставу Вишег суда у Београду, оваква одлука није правилна с обзиром на то да је пуномоћник тужиоца у свом предлогу предложио саслушање сведока Г. Д. на околност оправданих разлога за пропуштање рочишта. Стога није било места одбачају предлога за враћање у пређашње стање као неуредног јер тужилац није приложио никакав доказ за оцену основаности предлога. Првостепени суд је требало да изведе предложене доказе, па тек да на основу њих цени основаност поднетог предлога за враћање у пређашње стање.

Уместо закључка

Из свега изложеног можемо закључити да враћање, односно повраћај у пређашње стање представља изузетак од правила да у парничном поступку одређена пропуштања странака воде до преклузије у погледу неких парничних радњи, на које оне пропуштањем процесних законских рокова губе право. Сходно томе, аутори су мишљења да се као и сваки изузетак у правном систему, и овај треба уско, односно рестриктивно тумачити. Истовремено, веома је штетна све учесталија пракса злоупотребе овог института којом се покрива, а често и штити, процесна недисциплина странака. Тиме се иде наруку несавесним странкама у њиховом занемаривању рокова и процесних обавеза. Мислимо да је ранији Окружни суд у Београду био далеко рестриктивнији у примени овог института него што су то садашњи виши судови, као и да Привредни суд у Београду и даље стоји на становишту да се оправдани разлози морају уско и строго тумачити.

Посебно је забрињавајућа пракса виших судова у погледу преиспитивања истинитости онога што првостепени судови констатују на записнику, као и тачности самих записника, за шта је до 2010. године постојала претпоставка апсолутне тачности.

Овакво широко и недоследно тумачење одредаба закона у погледу разлога за дозвољеност враћања у пређашње стање може водити правној несигурности која се не сме толерисати. Сматрамо да су оправдани разлози, како смо то навели на почетку овог текста, само оне околности које странка није скривила и које јој се никако не могу приписати у немарност.

Споразум о признању кривичног дела

Споразум о признању кривичног дела је својеврстан уговор закључен између јавног тужиоца, с једне стране, и окривљеног (и његовог браниоца), с друге стране, којим окривљени у потпуности признаје извршење кривичног дела, а заузврат од тужиоца добија одговарајуће уступке

Споразум о признању кривичног дела је институт преузет из англосаксонског права и, мада је био предвиђен и претходним Закоником о кривичном поступку, свој коначни облик, а и примену у пракси, добија тек ступањем на снагу новог Законика о кривичном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14). *Ratio legis* овог института лежи, пре свега, у убрзавању кривичног поступка, односно растерећењу судова. Наиме, кривични поступци у Србији, у складу с крилатицом „да је правда спора, али достижна”, често трају дуго, нарочито ако се поредимо са стандардима ЕУ и тамошњим просеком трајања поступака. Вишегодишња суђења доводе у питање саму сврху изрицања кривичних санкција (после протека толико времена од извршења кривичног дела), затим постоји опасност од застарелости кривичног гоњења, а у сваком случају доводе се у питање и начела ефикасности и економичности поступка.

Осим смањења броја поступака у фази главног претреса, последице примене овог института су и смањење броја истрага, с обзиром на то да се споразум може закључити и пре окончања истраге, односно доказних радњи у скраћеном поступку, односно након прикупљања само неких од расположивих доказа.

Споразум о признању кривичног дела је својеврстан уговор закључен између јавног тужиоца, с једне стране, и окривљеног (и његовог браниоца) с друге стране, којим окривљени у потпуности признаје извршење кривичног дела, а заузврат од тужиоца добија одговарајуће уступке. Споразум је замишљен тако да буде у интересу свих страна које у њему учествују. **Суду је у интересу** да донесе пресуду без одржавања бројних главних претреса, и то пресуду на коју је могућност жалбе изузетно ограничена. **Тужилаштву одговара** да не мора да доказује свој предмет на главном претресу, а своју највећу корист тужилаштво остварује ако је споразум закључен још у фази истраге, када тужилаштво не спроводи целу истрагу, односно не предузима све доказне радње у скраћеном поступку, или спроводи само неке од њих.

На крају, **споразум одговара и самом окривљеном**, коме тужилаштво пре закључења споразума предочава доказе који против њега стоје, односно који су до тада прикупљени, и који у консултацији са својим браниоцем, кога мора имати, процењује (при чему свакако зна да ли је крив или није) да ли ће на крају бити осуђен и каква га казна чека. Уколико окривљени процени да ће бити осуђен, споразум за њега представља шансу да добије блажу казну, смањи трошкове поступка, укључујући и трошкове браниоца, а евентуално представља и одређено психолошко растерећење за окривљеног, јер „зна шта га чека”.

Коначно, **законодавац је водио рачуна и о оштећеном**. Наиме, иако му није дао право да иницира закључење

изведене доказе, утврђено чињенично стање и правну квалификацију, већ даје разлоге за прихватање споразума.

Иако је саставни (и то обавезни) елемент споразума и изјава странака да се одричу од права на жалбу против пресуде донете на основу споразума, право жалбе, ипак, није у потпуности искључено. Пре свега, странке и бранилац имају право жалбе против пресуде уколико се она не односи на предмет споразума. Ово обухвата ситуације у којима је суд донео пресуду која се у потпуности не поклапа са закљученим споразумом, било у погледу казне, односно друге санкције, било у погледу чињеничног описа и правне квалификације, било у погледу било ког другог елемента постигнутог споразумом. Не само да је апсолутно везан садржином споразума, коју не сме мењати, већ суд нема право ни да се креће ван оквира закљученог споразума, те у пресуду унесе нешто о чему се странке нису споразумеле, нити може из пресуде „избацити" неки део о коме је споразум постигнут.

Остали основи за жалбу се односе на ситуације у којима иначе суд поступак обуставља (члан 338. ст. 1. ЗКП-а) – када дело није кривично дело, а нема услова за примену мере безбедности, када је кривично гоњење застарело, или је дело обухваћено амнестијом или помиловањем, или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење, као и када нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе.

Наши судови су на становишту да се странке и бранилац могу одрећи права на жалбу и из ових разлога, али не у самом споразуму, већ тек након одржаног рочишта о споразуму.

(Решење Вишег суда у Београду, По. 1. Спк. бр. 14/12 од 27. 3. 2012)

Коначно, може се поставити и питање дејства закљученог споразума с једним од саокривљених, и на њему засноване пресуде, на остале саокривљене. Апелациони суд у Београду заузео је став да пресуда донета на основу споразума о признању кривичног дела „не везује касније суд у погледу правне квалификације у поступцима који се воде према саоптуженима, јер се правна квалификација радњи оптужених мора у сваком конкретном случају решавати, будући да заузети став по питању радњи једног од оптужених не прејудицира одлуку суда у погледу квалификације саоптужених".

(Пресуда Апелационог суда у Београду, Кж. 1. По. 1. 24/2013 од 24. 1. 2014).

Како одредба члана 402. ст. 1. тач. 5) ЗКП-а предвиђа да је на главном претресу могуће читање записника о саслушању саоптуженог, према коме је поступак окончан правноснажном осуђујућом пресудом, отворена је могућност да се признање једног од саоптужених (дато у циљу закључења споразума) касније користи у поступку против осталих саоптужених. Будући да је јасно да такво признање може садржати и делове који се односе на учешће осталих окривљених у кривичном делу (тешко је замислити како би то окривљени признао извршење кривичног дела у саизвршилаштву без описивања ко је предузео који део радње извршења, или како би помагач или подстрекач признали извршење дела, а да не опишу и радњу коју је извршилац предузео), поставља се питање да ли би коришћењем таквих записника о признању било нарушено право на одбрану осталих окривљених, и на неки начин на њих био посредно извршен притисак да и сами закључе споразум, односно признају извршење кривичног дела. Друга могућност је да се окривљени који је закључио споразум, и који је на основу њега правноснажно осуђен, у поступку према осталим окривљенима испита у својству сведока. Ту, свакако, постоји опција и да он као сведок дâ другачији исказ у односу на онај који је дао као окривљени (јер окривљени није дужан да говори истину, а сведок јесте). Трећа могућност била би да се онемогући било какво учешће окривљеног који је закључио споразум у даљем току поступка (било кроз читање његовог признања, било кроз сведочење). Ово питање остаје да га реше наши судови, или законодавац кроз неке наредне измене и допуне Законика о кривичном поступку.

Новине у организовању и спровођењу испита за лиценцу за наставнике, васпитаче и стручне сараднике

У пракси се показало да би се изменама и допунама Правилника о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника омогућила лакша примена и побољшала ефикасност организовања и спровођења испита за лиценцу

Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС”, бр. 22/05 и 51/08, у даљем тексту: Правилник) примењивао се више од седам година. У пракси се показало да би се његовим изменама и допунама омогућила лакша примена и побољшала ефикасност организовања и спровођења испита за лиценцу.

Сходно наведеном, а на основу члана 123. ст. 10. и члана 125. ст. 5. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 – аутентично тумачење и 68/15, у даљем тексту: Закон), министар просвете, науке и технолошког развоја (у даље тексту: министар) донео је Правилник о изменама и допунама Правилника о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС”, бр. 88/15, у даљем тексту: Правилник о изменама и допунама), који је ступио на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно 24. октобра 2015. године.

На основу Правилника о изменама и допунама **мењају се чланови Правилника** како следи у наставку овог текста.

Члан 1: Према допуњеним и измењеним одредбама Правилника **предмет уређивања је**, поред програма увођења у посао наставника, васпитача и стручног сарадника и начина и поступка провере савладаности тог програма, програма за стицање дозволе за рад (у даљем тексту: лиценца) и начина провере савладаности тог програма, трошкова полагања испита за лиценцу, садржаја и начина вођења регистра наставника, васпитача и стручних сарадника којима је издата лиценца и образац лиценце, **још и**: састав и начин рада комисије Министарства просвете науке и технолошког развоја, односно надлежног органа аутономне покрајине (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) пред којом се полаже испит за лиценцу и језик на коме се полаже испит за лиценцу (члан 1. Правилника о изменама и допунама).

Члан 2: Према измењеном ст. 2. програмом увођења у посао, наставник, васпитач и стручни сарадник – приправник стиче неопходна знања, вештине и вредносне ставове (у даљем тексту: компетенције) потребне за остваривање образовно-васпитног рада (члан 2. Правилника о изменама и допунама).

Члан 4: На основу измењених одредби (брисан ст. 2) установа више није у обавези да Министарству просвете науке и технолошког развоја (у даљем тексту: Министарство), пријављује пријем приправника у радни однос (члан 3.

Полагање испита за лиценцу, као и до сада, обавља се, по правилу, у току једног дана.

поднетом захтеву полаже и такав приправник нема својство приправника, али се уводи у посао и полаже испит за лиценцу као и приправник.

Приправник, коме престане радни однос у установи у току полагања испита за лиценцу, има право да настави с полагањем започетог испита у складу са Законом.

Члан 19: Допуњеним одредбама (нови ст. 3) уређује се да трошкове полагања испита за лиценцу, приликом подношења новог захтева за поновно полагање испита за лиценцу, сноси сâм кандидат (члан 12. Правилника о изменама и допунама).

Члан 20: Мењају се речи у записнику о току испита за лиценцу (ст. 2), уместо речи „одобрење" за полагање испита, уноси се реч „обавештење" (члан 13. Правилника о изменама и допунама).

Члан 21: У односу на раније важеће одредбе којима је био уређен, између осталог, образац лиценце, новим одредбама уређује се само издавање лиценце, односно приправнику који је положио испит за лиценцу, а који се признаје за рад у предшколској установи, школи, школи с домом ученика и дому ученика, лиценцу издаје Министарство (члан 14. Правилника о изменама и допунама).

Члан 22: У односу на раније важеће одредбе, којима је била прецизно уређена садржина евиденције о испиту за лиценцу и регистра, односно појединачног листа регистра наставника, васпитача и стручних сарадника, новим, измењеним одредбама само се уређује вођење регистра, односно да регистар наставника, васпитача и стручних сарадника којима је издата лиценца (у даљем тексту: регистар), води Министарство, у складу са законом (члан 15. Правилника о изменама и допунама).

Члан 23: Раније важеће одредбе којима је био уређен начин вођења регистра и изглед обрасца регистра наставника, васпитача и стручних сарадника којима је издата лиценца бришу се, односно брише се члан 23. (члан 16. Правилника о изменама и допунама).

Члан 25: Новим одредбама прецизиран је рок у коме се доставља листа наставника за чланове комисије пред којом се полаже испит за лиценцу (члан 17. Правилника о изменама и допунама).

Према наведеним одредбама, високошколска установа на захтев Министарства, односно Покрајинског секретаријата доставља листу наставника за чланове комисије пред којом се полаже испит за лиценцу, у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Ако високошколска установа не достави наведену листу наставника, министар, односно покрајински секретар одређује председника комисије за полагање испита за лиценцу из реда стручњака за одговарајућу област.

Члан 26: Одредбе којима је било уређено достављање, од стране Завода, листе наставника за чланова комисије, бришу се, односно члан 26. се брише (члан 18. Правилника о изменама и допунама).

Члан 27: Измењеним одредбама уређује се поступање у ситуацији када надлежни заводи не доставе листе запослених за чланове комисије за полагање испита за лиценцу (члан 19. Правилника о изменама и допунама).

Према наведеним одредбама, ако заводи, на захтев Министарства, односно Покрајинског секретаријата, не доставе листе запослених за чланове комисије (просветне саветнике) за полагање испита за лиценцу, министар, односно покрајински секретар одређује чланове комисије за полагање испита за лиценцу из реда запослених у заводу.

od papira i kartona do digitalne arhivhive...

...kada informatika postane umetnost

iNG-PRO

OSIGURAJTE BUDUĆNOST SVOJOJ KOMPANIJI

Prednosti

Uvođenjem eDok – Dokument menadžment sistema postajete korisnik IT servisa bez ulaganja u hardver, softver, održavanje i infrastrukturu, a pristup dokumentima je neograničen bez obzira na vreme i mesto.

Upotreba

Korisnik ne plaća licencu za posedovanje softvera već samo njegovo korišćenje. Radno okruženje može biti lokalni ili Wan server sa asimetričnim kriptovanim protokolom (https://) za siguran prenos podataka i arhiviranje dokumentacije.

... primenite eDok SaaS TECHNOLOGY

Laptop računari • Desktop računari • Multifunkcijski štampači • Mobilni telefoni • Tablet i PDA uređaji

info@edok.rs
www.edok.rs

11000 Beograd, Vele Nigrinove 16a +381 11 2836 809 +381 64 0714763 +381 63 23 55 58

eDok 2.0 • Programski sistem za upravljanje dokumentima

Арбитражни поступци у сукобу бренда (жига) и интернет домена

Регистар националног интернет домена и Привредна комора Србије су, по устаљеној пракси у свету, регулисали решавање евентуалних спорова око права над регистрованим националним интернет доменима кроз процес решавања ових спорова пред Комисијом. Овакав начин представља бржи, јефтинији и ефикаснији процес решавања спорова у односу на процесе који се воде пред судом

Управљање интернетом је примена заједничких договорених и усвојених принципа, норматива, правила, поступака и програма који представљају еволуцију и коришћење интернета, од влада, приватног сектора и цивилног друштва, у њиховим специфичним улогама. На овај начин је управљање интернетом дефинисао Светски самит о информационом друштву (www.itu.int/wsis).

У главне препознате актере управљања интернетом убрајају се:

- државе (владе), у питањима јавне политике у вези с интернетом;
- компаније, које улажу у развој интернета у техничкој и економској области;
- НВО сектор, који заступа баланс интереса свих припадника интернет заједнице;
- међувладине организације, у координацији питања државне политике у вези с интернетом;
- специјализоване интернет организације, у развијању техничких стандарда и политика у вези с интернетом, као и
- академске организације, пружањем доприноса у научно-истраживачком аспекту техничког и административног управљања интернетом.

Интернет је првобитно настао као мрежа *ARPANET*, која је служила за размену информација између владиних агенција САД, а седамдесетих година 20. века употреба интернета се проширила и на академске институције у САД.

По дефиницији, **интернет домен** је текстуална ознака – вербализам, која идентификује скуп уређаја или интернет сервиса, повезујући их у јединствену административно-техничку целину. Домен се састоји из низа алфанумеричких сегмената, раздвојених тачкама, сагласних интернет стандардима RFC 1034, 1035, 1122, 1123, 3596 и стандардима који их допуне или замене. Вербализовани сегмент (на пример, City24 може да садржи цифре (0–9), слова енглеског алфабета (a–z) и цртицу (-). Дужина сегмента не сме бити краћа од два (2), нити дужа од шездесет три (63) знака. Сегмент не сме да садржи цртицу на почетку или крају. Систем интернет домена (*Domain Name System*, *DNS*) јесте базни интернет сервис, који омогућава превођење интернет домена у IP бројеве и обрнуто.

Зачеци интернета у нашој земљи

Повезивање тадашње Југославије у глобалне електронске мреже започело је крајем осамдесетих година 20. века. У Европи је функционисала Европска академска истраживачка мрежа (*EARN*), а 1988. године Природно-математички факултет у Београду је предложио да се наши универзитети

ДР ЉИЉАНА РУДИЋ–ДИМИЋ
дипл. правник с дугогодишњим искуством на пословима остваривања и заштите интелектуалне својине, посебно ауторског и сродних права
autorsko.pravo@legeartis.rs

прикључе *EARN*-у. Београдски универзитет је постао „чвориште" *EARN*-а 1989. године, када је прорадила прва међународна веза академске мреже на релацији Београд–Линц. Убрзо се указала потреба за успостављањем „моста" за размену електронске поште и података између југословенске академске мреже и *ARPANET*-а, и у том циљу је Југославија 15. јуна 1989. добила свој интернет домен највишег нивоа (*top-level domain*, *TLD*) – .„yu". Универзитет у Марибору и Институт „Јожеф Штефан" из Љубљане били су у СФРЈ институције које су организовале први регистар .„yu" домена, између 1990. и 1991. године.

Интернет доменима не бави се директно ниједан важећи домаћи пропис, па је самим тим ова **област у домену приватног права**. Споразум о сарадњи између Министарства телекомуникација и информационог друштва и Регистра националног интернет домена (РНИДС) из 2010. године, имао је за циљ унапређење сарадње у интересу стабилног функционисања домаћег дела Интернета и регистра интернет домена, у складу с правилима Међународне корпорације за доделу интернет назива и бројева (ICANN). РНИДС је на себе преузео и обавезу подношења посебног извештаја о раду, министарству надлежном за послове информационог друштва на околност вођења Регистара, односно послова регистрације националних интернет домена (правила о регистрацији назива .„rs" и .„срб" домена). Укратко, сваки грађанин или фирма, било домаћи или страни, може брзо и лако да региструје колико год жели .„rs" или .„срб" домена, а сама регистрација националних интернет домена се обавља путем мреже овлашћених регистара широм Србије.

Бренд пласира производ и услуге, а жиг их штити

Реч бренд (жиг) је енглеска реч и њена прва примена била је на „дивљем западу" код каубоја који су „жигосали" своја стада како би их јасно разликовали од осталих стада у прерији. Брендинг/брендирање на тржишту робе и услуга данас је и даље веома слично жигосању стада на ранчу – циљ је да издиференцира и издвоји ваш производ на тржишту роба и услуга од осталих „стада".

Брендирање се заснива на принципу сингуларитета, односно да се у свести просечног потрошача креира перцепција да на тржишту не постоји ниједан производ сличан вашем, да је он јединствен и да га треба запамтити као нешто потпуно ново и са посебним својствима и квалитетом. Дакле, **име бренда на тржишту робе и услуга није ништа друго него реч (појам) у свесности потрошача и то као посебна именица**.

Бренд даље представља и:

- фабричку марку;
- заштитни знак;
- врсту или тип производа;
- именитељ за све информације о неком производу или услузи;
- производ, обичај, поступак или популарну личност који су постали познати у свету;
- одређена очекивања конзумента од неког производа или

У ери изразито динамичног живота и презасићености садржајима, када се мења и сâм концепт комуникације, али и куповине, веома је важна, ако не и пресудна, позиција производа и/или услуге у очима потенцијалних купаца.

Улога брендинга омогућава да се наша одлука о куповини донесе знатно пре него што је до самог чина размене добара и новца дошло.

услуге (у погледу квалитета, постојаности и сл.).

Битни елементи бренда су:
- његов идентитет;
- вредност бренда,
- препознатљивост и свест о бренду.

Идентитет бренда јесте визуелна и вербална манифестација корпоративног, производног, услужног бренда неке средине и индивидуе као бренда. **Вредност бренда** представља меру инвестиција које је организација уложила у бренд. **Свест о бренду** сачињавају начини формирања информације о постојању бренда.

Даље, бренд упућује просечног потрошача да производ/услуга коју означава има посебна својства у односу на друге производе. **Елементи једног бренда су:** име, дизајн, боја, техничка својства производа, цена по којој се један бренд продаје, начин и место на коме се продаја врши, начин на који се бренд рекламира, мишљење купаца, мане и предности у односу на конкуренцију, развој на тржишту, профитабилност и сл. С друге стране, вредност бренда може да представља, и најчешће и јесте, највећу вредност једне компаније и вредновање бренда спада у домен интелектуалне својине.

Разлика између бренда и жига

Бренд и жиг имају исте карактеристике, међутим, **главна разлика је у томе што бренд представља познату компанију** (национално, регионално, глобално), **односно бренд је већ изграђен жиг** (с репутацијом у промету који је препознатљив). Дакле, сваки бренд јесте жиг, али **сваки жиг није нужно и бренд**. На пример: *Daimler AG* има више робних марки аутомобила, као што су *Smart* и *Mercedes-Benz*, при чему је *Mercedes-Benz* чувени и планетарни бренд, као изграђени жиг, док Smart представља жиг, али није у тој мери планетарно препознатљив да би га квалификовали као бренд јер није достигао својство планетарног бренда *Mercedes-Benz*.

У последњих педесет година економска база преокренула се од производње ка потрошњи, па је данас, више него икада, кључ успеха у било којој пословној активности детаљно познавање и разумевање људских емоционалних потреба и жеља. Корпорације широм света полако прихватају чињеницу да њихове шансе на тржишту зависе од развијања потпуно нових токова прихода заснованих на новим идејама.

Сматра се да је данас **најзначајнија функција маркетинга управо изградња бренда** будући да се **већина производа на тржишту не продаје, већ се купује**. Велики супермаркети, робне куће и продавнице више немају продавца који ће вам прићи и продавати вам производе. Као потрошач, сами сте и директно суочени са производима (брендовима) и одлука о куповини је на вама.

Улога брендинга омогућава да се наша одлука о куповини донесе знатно пре него што је до самог чина размене добара и новца дошло. Одлука о томе да се купи неки производ доноси се претходним позиционирањем производа, његовог имена у перцепцији потрошача, па се **брендинг може изједначити с претпродајом производа или услуге кориснику**.

Снага бренда, пре свега, зависи од позиције коју тај бренд има у свести потрошача у односу на остале брендове, дакле, од позиционирања као приоритета у куповини и доношењу одлука просечног потрошача. Циљ позиционирања

доведе у заблуду у погледу порекла означених роба или услуга, а у контексту битне сличности или истоветности с предметом тужиочевог жига.

У доношењу одлуке Арбитражног већа, цене се посебно и околности као што су:

- члан 9. Општих услова о регистрацији, који предвиђа да ступањем у уговорни однос, односно регистрацијом назива домена, регистрант посебно изјављује и тврди да, према свом најбољем знању и искреном уверењу, регистрација траженог назива домена не вређа право интелектуалне својине или неко друго субјективно право трећих лица, као и да су сви подаци наведени у захтеву за регистрацију истинити и потпуни; регистрант, такође, изјављује да назив домена не региструје противно начелу савесности, поштења и добрих пословних обичаја, те да назив домена неће свесно користити противно овим начелима; регистрант даје изричиту претходну сагласност и потврду да зна да губи право на одустанак од уговора када овлашћени регистар изврши регистрацију тог назива домена код РНИДС, односно када РНИДС упише назив домена у регистар националних интернет домена;
- све околности и докази на основу којих се изводи закључак да између тужиоца, као носиоца права на интелектуалној својини која је у свом вербализму битно слична или идентична с регистрованим националним доменом, регистранта као власника спорног домена, (не) постоји, нити је постојао било какав правни посао којим би се регулисало евентуално уступање права на употребу интелектуалне својине тужиоца (вербализам жигова), а које би било доказ да је регистрант имао право или неки други легитиман интерес да користи спорни национални интернет домен;
- постојање битне сличности или идентичности спорног домена и вербализма жига тужиоца, околност да ли иста доводи у забуну просечног корисника интернета и корисника роба и услуга тужиоца, односно корисника роба и услуга уопште (преварно навођење на бренд), односно сумња у погледу порекла садржаја на сајту на који упућује, односно где је лоциран спорни домен.

Арбитражна одлука мора обавезно да садржи: увод, изреку о предмету спора и образложење. **Увод одлуке** садржи назив Комисије, имена и презимена чланова арбитражног већа, пословно име или име и презиме, занимање и седиште, односно пребивалиште странака, њихових заступника или пуномоћника, кратко означење предмета спора и датум и место доношења одлуке. **Изрека одлуке** садржи одлуку арбитражног већа о тужбеном захтеву. **Образложење** садржи хронологију спора, ставове и релевантне наводе странака о чињеничним и правним питањима, доказе који су поднети и изведени и разлоге због којих је одлучено као у изреци.

Одлука се доставља електронским путем странама у спору и Регистру националног интернет домена Србије, и објављује на његовом сајту, а њен Изворник потписују сви чланови арбитражног већа. Одлука важи и када један арбитар пропусти или одбије да потпише одлуку, ако је одлуку потписала већина чланова арбитражног већа и на одлуци констатовала ускраћивање потписа својим потписима.

Одлука арбитражног већа је коначна и против ње нема места жалби. Одлука арбитражног већа се извршава по истеку рока од десет дана од дана пријема одлуке код Регистра, осим у случају да је страна у поступку доставила доказ о покретању поступка пред надлежним судом, када се извршење одлуке одлаже до правноснажности одлуке суда. О извршењу одлуке арбитражног већа стара се Регистар националних интернет домена (РНИДС).

НАЈВРЕДНИЈИ БРЕНДОВИ НА СВЕТУ

На адреси http://www.forbes.com/free_forbes/2005/0620/115tab.html можете пронаћи листу од 20 највреднијих брендова, према магазину *Forbs*, а на основу њихове процењене вредности.

Додатне текстове
прочитајте на
www.legeartis.rs

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора на њих имају искључиво претплатници на наш часопис

РАДНИ ОДНОСИ

П: *Добили смо решење од Републичког фонда за ПИО којим се нашем раднику утврђује потпуни губитак радне способности, као последица болести, а о праву на инвалидску пензију биће одлучено посебним решењем. То решење је 30. 10. 2015. године постало правноснажно и достављено нам је 5. 11. 2015.*

Израђујемо решење којим запосленом радни однос престаје по сили закона дана када је послодавцу достављено правноснажно решење о потпуном губитку радне способности, а то је 5. 11. 2015. године. У уговору о раду са запосленим, у случају одласка у пензију, предвиђена је отпремнина у висини од 2 просечне месечне зараде на нивоу Републике. Да ли решењем утврђујемо и његово право на отпремнину при одласку у пензију (евидентно је да ће то бити инвалидска пензија, јер је решењем утврђен потпуни губитак радне способности и то решење је правноснажно)?

О: У члану 119. ст. 1. тач. 1) Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) утврђена је обавеза послодавца да запосленом исплати отпремнину при одласку у пензију. Истим ставом је прецизирано да ова отпремнина мора бити најмање у висини две просечне зараде, при чему се под просечном зарадом сматра просечна зарада у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Законом о раду утврђена је обавеза послодавца за исплату отпремнине запосленом због одласка у пензију, али није дефинисана врста пензије (старосна, инвалидска или породична) због које запосленом престаје радни однос, што значи да у сваком случају престанка радног односа запосленом због одласка у пензију послодавац има обавезу да исплати отпремнину најмање у висини утврђеној овим законом.

У конкретном случају, запосленом коме престаје радни однос због одласка у инвалидску пензију послодавац има обавезу, сходно члану 119. ст. 1. тач. 1) Закона, да исплати отпремнину због одласка у пензију најмање у висини две просечне зараде остварене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа за статистику.

РАДНИ ОДНОСИ

П: *Да ли може да се радно ангажује, без икакве надокнаде, незапослено лице (дипломирани правник са положеним стручним испитом) у својој струци кроз облик стручног усавршавања, уз одговарајући Програм установе, а да се при том не крши закон?*

О: Према члану 201. ст. 1. тач. 2) Закона о раду, уговор о стручном усавршавању послодавац може да закључи с лицем које жели да се стручно усаврши и стекне посебно знање и способност за рад у својој струци. То може бити и лице које није у радном односу, али жели да се стручно усаврши. У таквом случају, послодавац закључује посебан уговор о стручном усавршавању, при чему мора да донесе програм, односно план стручног усавршавања.

Послодавци нису обавезни да исплаћују накнаду за рад лицу на стручном усавршавању, што се дефинише уговором.

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**60.913 · 2 = 121.826**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**60.913 · 2 = 121.826** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.168** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	У висини утврђеној општим актом послодавца (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07, 84/14 и 84/15)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба по Програму за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. годину („Сл. гласник РС“ бр. 9/2015)	Запосленом који је утврђен као вишак у 2015. години престаје радни однос када се добровољно определи за једну од опција, која је за њега најповољнија, и то за: 1) отпремнину у висини динарске противвредности 200 евра по години стажа осигурања, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца, с тим да укупна висина отпремнине не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности; 2) отпремнину обрачунату на начин утврђен Законом о раду, с тим да укупна висина отпремнина не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности, а висина средстава по години стажа осигурања код последњег послодавца не може бити већа од 500 евра у динарској противвредности, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца; 3) отпремнину у износу од шест (6) просечних зарада по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике – за запослене који имају више од 15 година стажа осигурања (тренутно: **6 · 60.913 = 365.478** динара).	Не опорезује се до износа из претходне колоне – члан 9. ст. 1. тач. 20) Закона о порезу на доходак грађана, а на износ преко тога, према члану 85. Закона о порезу на доходак грађана – плаћа се порез по стопи од 20% по умањењу за 20% нормираних трошкова. За лица старија од 50 година живота – неопорезиво у потпуности без обзира на износ
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Корисни правни акти

Одлука о образовању комисија за попис имовине и обавеза

На основу чл. 16–18. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/13) и члана 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/13 и 137/14), као и члана _____ Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза друштва, _____ (*назив орīана, на īример, Надзорни одбор)*, на седници од _____ 2015. године, доноси

ОДЛУКУ О ОБРАЗОВАЊУ КОМИСИЈА ЗА ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

I. Ради вршења редовног пописа имовине и обавеза, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, образују се следеће комисије:

1. За попис нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава, у саставу:

_____ , председник,
_____ , члан,
_____ , члан.

2. За попис залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара, у саставу:

_____, председник,
_____, члан,
_____, члан.

3. За попис залиха недовршене производње и готових производа, у саставу:

_____, председник,
_____, члан,
_____, члан.

4. За попис неуплаћеног уписаног капитала, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана и потраживања, у саставу:

_____, председник,
_____, члан,
_____, члан.

наставак на следећој страни

ОБРАЗАЦ 4

ЕВИДЕНЦИЈА О ПРОФЕСИОНАЛНИМ ОБОЉЕЊИМА

Пословно име послодавца _____ Адреса седишта послодавца _____ ПИБ послодавца _____

Редни број	Име и презиме оболелог од професионалног обољења	Назив радног места на коме је оболели од професионалног обољења радио када је утврђено професионално обољење	Дијагноза и међународна шифра професионалног обољења	Назив здравствене установе која је извршила преглед оболелог од професионалног обољења	Степен телесног оштећења	Преостала радна способност оболелог од професионалног обољења за даљи рад
1.						
2.						

Лице за безбедност и здравље на раду М.П. Послодавац

Инг-Про

БЕСПЛАТНО

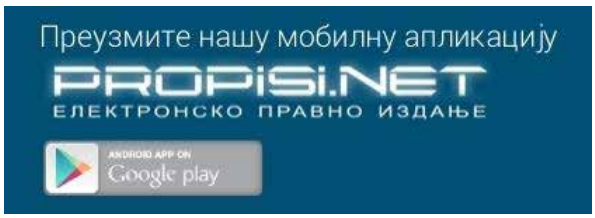
На вашим мобилним телефонима и таблетима прописи Србије и Црне Горе.

Поред тога, Инг-Про апликације садрже и: адресаре судова, Државног правобранилаштва и градских правобранилаштава, министарстава, адвоката, преводилаца и тумача, јавних бележника, извршитеља, арбитара и миритеља, информације о најновијим саветовањима која организујемо, актуелности из области јавних набавки и друге информације из области права и економије.

Инг-Про апликације за андроид можете преузети с вашег мобилног телефона или таблета, путем апликације *Playstore*.

Инг-Про апликације за Епл можете преузети с вашег мобилног телефона или таблета, путем апликације *App Store*.

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ